

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Olgy Lenochové a soudců JUDr. Jana Chmela, Ph.D. a Mgr. Alice Záchkové ve věci řízení o pozůstalosti

po zůstaviteli: **E. I.**, narozený xxx
posledně bytem xxx xxx, xxx, xxx xxx
zemřelý dne xxx

za účasti: **pozůtalá dcera B. H.**, narozená xxx
bytem xxx xxx xxx, xxx, xxx xxx
zastoupena advokátkou JUDr. Jaroslavou Šafránkovou
sídlem Lublaňská 673/24, Nové Město, 120 00 Praha 2

o odvolání pozůtalé dcery B. H. proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 07. května 2025, č.j. 32 D 428/2022-80

takto:

- I.** Usnesení soudu prvního stupně se **potvrzuje**.
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud prvního stupně zastavil řízení (výrok I.) a určil odměnu, hotové výdaje a DPH 21 % soudního komisaře Mgr. Nikoly Slavíka, notáře v Praze, ve výši 1 573 Kč s tím, že odměnu je povinen soudnímu komisaři zaplatit stát Česká republika z rozpočtových prostředků Obvodního soudu pro Prahu 2, a to na účet vedený u Raiffeisenbank a.s., IČO: 49240901, číslo účtu xxx, v.s. xxx, a to nejpozději do 15 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení (výrok II.). K odůvodnění rozhodnutí soud prvního stupně uvedl, že provedeným šetřením bylo zjištěno, že majetek uvedený pozůtalou dcerou byl již v řízení o pozůstalosti řešen a bylo o něm již rozhodnuto usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21.12.2022 č. j. 32 D 428/2022-42, které nabylo právní moci dne 29.12.2022. S odkazem na ust. § 83, § 103 a § 104 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), bylo proto řízení zastaveno z důvodu neodstranitelného nedostatku podmínky řízení – res iudicata, tj. překážky věci rozhodnuté.
2. Pozůtalá dcera napadla usnesení včasným a přípustným odvoláním. Namítla, že dne 25.04.2025 podala návrh na projednání dědictví po svém otci E. I., který zemřel v roce xxx. Očekávala, že bude vyzvána k účasti na dědickém řízení. Při lustraci spisu dne 11.04.2025 zjistila, jakým způsobem byla pozůstalost vyřízena. Ze strany soudního komisaře došlo k zásadnímu pochybení a proto požádala, aby došlo k řádnému projednání pozůstalosti s dědici tak, jak byli zjištěni soudem prvního stupně v protokolu o předběžném šetření ze dne 14.11.2022. Soud prvního stupně namísto projednání dědictví, přistoupil k zastavení řízení s odkazem na ust. § 83, 103 a 104, odst. 1 o.s.ř., tedy jednak pro překážku litispendence a jednak pro překážku věci rozhodnuté. Vzhledem k tomu, že se jedná o nesporné řízení, které se řídí především zákonem č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z. ř. s.“), lze kdykoliv požádat o dodatečné projednání pozůstalosti při zastavení řízení, které bylo zastaveno ve smyslu ust. § 153 a § 154 z. ř. s. Takový návrh byl pozůtalou dcerou podán, neboť v původním dědickém řízení nebyla aktiva projednána. Rozhodnutí ze dne 21.12.2022, č.j. 32 D 428/2022-42 je zcela nezákonné, neboť je v absolutním

Shodu s prvopisem potvrzuje V. K.

rozporu s ust. § 154 odst. 1, věta za středníkem z. ř. s. Podle autorského zákona nabývají autorská práva pouze dědicové. Paní A. I. není dědicem, a proto nemohla nabýt autorská práva a nemohla jí být autorská práva vydána jako osobě, která se starala o pohřeb. Pokud nebylo o těchto autorských právech rozhodnuto v souladu se zákonem, neboť se jedná o majetek, o kterém autorský zákon jednoznačně říká, kdo jej nabývá, pak nebyl důvod k tomu, aby bylo řízení zastaveno. Pozůstalá dcera dále namítla nesprávnost poučení o nepřipustnosti opravného prostředku, a nepřezkoumatelnost odůvodnění napadeného rozhodnutí. Navrhla, aby napadené usnesení bylo zrušeno a věc vrácena soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

3. Odvolací soud přezkoumal usnesení soudu prvního stupně v celém rozsahu dle ust. § 28 z. ř. s. a ust. § 212 a § 212a odst. 1, 5 a 6 o. s. ř. ve spojení s ust. § 1 odst. 3 z. ř. s. včetně řízení, které vydání usnesení předcházelo, a došel k závěru, že odvolání není důvodné.
4. Odvolací soud souhlasí s odvolatelkou, že ve věci je přípustný opravný prostředek, neboť se nejedná o případ vyjmenovaný pod ust. § 129 z. ř. s.
5. Dle § 103 o. s. ř. kdykoli za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení).
6. Dle § 104 o. s. ř. jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví. Nespadá-li věc do pravomoci soudů nebo má-li předcházet jiné řízení, soud postoupí věc po právní moci usnesení o zastavení řízení příslušnému orgánu; právní účinky spojené s podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení) zůstávají přitom zachovány.
7. Dle § 192 z. ř. s. objeví-li se po právní moci rozhodnutí, jímž bylo řízení o pozůstalosti zastaveno (§ 153 a 154), majetek, který tvoří aktivum pozůstalosti, popřípadě též pasivum pozůstalosti, soud projedná dědictví. Dědictví však nebude projednáno, objeví-li se pouze pasivum pozůstalosti.
8. Dle § 154 odst. 1 z. ř. s. zanechal-li zůstavitel majetek bez hodnoty nebo jen majetek nepatrné hodnoty, soud usnesením vydá zůstavitelův majetek tomu, kdo se postaral o pohřeb, jestliže s nabytím tohoto majetku vyslovil souhlas, a současně zastaví; to neplatí o takovém majetku zůstavitele, o němž zákon stanoví, že k němu nabývají vlastnické právo jiné osoby. Dle odst. 2 cit. zák. ustanovení je-li sporné, kdo se postaral o pohřeb, použijí se přiměřeně ustanovení upravující spor o dědické právo.
9. Dle § 1114 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu veřejné moci se vlastnického práva nabývá dnem, který je v něm určen. Není-li v rozhodnutí takový den určen, nabývá se vlastnického práva dnem právní moci rozhodnutí.
10. Dle § 26 odst. 2 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském (dále jen „autorský zákon“) jsou majetková práva předmětem dědictví. Zdědí-li majetková práva k dílu více dědiců, použije se na jejich vzájemné vztahy k dílu ustanovení § 8 odst. 3 a 4 obdobně. Zdědí-li takto majetková práva stát nebo státu majetková práva případnou, vykonává je svým jménem Státní fond kultury České republiky,²⁾ a pokud jde o díla audiovizuální a díla audiovizuálně užitá, Státní fond audiovize³⁾. Příjmy z výkonu majetkových práv státu vykonávaných těmito státními fondy jsou příjmy těchto státních fondů. Státní fondy uvedené ve větě třetí vedou jmenný seznam autorů, jejichž majetková práva stát zdědil nebo mu připadla, aktualizují jej za každý kalendářní rok a do 31. ledna následujícího kalendářního roku jej uveřejňují na svých internetových stránkách.
11. Pokud zůstavitel zanechal nějaký majetek, avšak jedná se o majetek bez hodnoty či majetek nepatrné hodnoty, soudní komisař usnesením vydá nepatrný majetek tomu, kdo se postaral o pohřeb (pokud s nabytím tohoto majetku souhlasí), a současně zastaví řízení. Hranice majetku nepatrné hodnoty se odvíjí od doby, kdy zůstavitel zemřel, a může být závislá i na průměrné životní úrovni v daném místě a na celkových majetkových poměrech zůstavitele a jeho rodiny. Za majetek nepatrné hodnoty považuje současná praxe majetek v hodnotě 10 000 až 20 000 Kč, přičemž v jednotlivých případech se může lišit podle konkrétních okolností i o několik tisíc korun. Soudní

komisař při posuzování otázky, zda zůstavitel zanechal majetek a v jaké hodnotě, nepřihlíží k majetku, který přechází na oprávněné osoby jinak než děděním (například za určitých podmínek nárok na nevyplacenou mzdu nebo nevyplacený starobní důchod). Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné [§ 129 odst. 1 písm. e)]. Právní mocí tohoto usnesení je řízení o pozůstalosti skončeno (§ 155). Pokud se kdykoliv v budoucnosti objeví majetek, který patřil zůstaviteli, provede se o tomto majetku pozůstalostní řízení podle ustanovení o dodatečném projednání dědictví (srov. § 192 a násl.). Pokud by vypravitel pohřbu s vydáním majetku nepatrné hodnoty nesouhlasil, bylo by třeba za současného znění zákona provést řízení o pozůstalosti, včetně její případné likvidace (bez ohledu na ekonomické aspekty takového postupu). Je-li spor o to, kdo se postaral o pohřeb, postupuje se podle § 168 a násl. (PIRK, Tomáš. § 154 [Pozůstalost s majetkem bez hodnoty nebo nepatrné hodnoty]. In: SVOBODA, Karel, TLÁŠKOVÁ, Šárka, VLÁČIL, David, LEVÝ, Jiří, HROMADA, Miroslav a kol. Zákon o zvláštních řízeních soudních. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 330, marg. č. 1–2.)

12. Na rozdíl od případu, kdy je řízení zastavováno z důvodu neexistence majetku zůstavitele (podle § 153), v tomto případě (podle § 154) ke změně vlastnictví k majetku zůstavitele dochází. Nejedná se však o změnu v osobě vlastníka vycházející z titulu dědění; nabyvacím titulem je v tomto případě vydané soudní rozhodnutí. V závislosti na charakteru takto získaného majetku je v některých případech třeba, aby nabyvatel vydaných věcí dostal do ruky doklad svědčící o tom, že věci skutečně na základě soudního rozhodnutí nabyt (zejména se jedná o případy, kdy je nepatrný majetek tvořen věcmi v držení třetích osob nebo jde např. o zaknihované cenné papíry, vkladní knížky apod.). Takovým dokladem je samotné usnesení, jímž bylo řízení o pozůstalosti zastaveno, neboť skutečnost, že se toto rozhodnutí nemusí vypraviteli pohřbu doručovat, sama o sobě neznamená, že by doručení bylo vyloučeno... Zjistí-li se dodatečně, že zůstavitel nezanechal pouze majetek nepatrné hodnoty, nýbrž zde je též majetek další, nezakládá dříve vydané usnesení o zastavení řízení a vydání nepatrného majetku vypraviteli pohřbu ani zde překážku věci pravomocně rozhodnuté, jež by bránila projednání nově objeveného majetku v řízení o pozůstalosti (k tomu srov. komentář k § 192 a násl.) (viz Jirsa, J. a kol. Zákon o zvláštních řízeních soudních. Komentář, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023, § 154.)
13. Nejvyšší soud se zabýval otázkou majetku nepatrné hodnoty, spočívající v obchodním podílu ve společnosti s ručením omezeným, a zastavením řízení dle § 154 z. ř. s., kdy vyložil, že: „V případě vydání usnesení o zastavení pozůstalostního řízení představuje vydání majetku bez hodnoty nebo nepatrného majetku vypraviteli pohřbu (státu) obsahově zcela odlišný právní důvod originárního nabytí vlastnického práva rozhodnutím orgánu veřejné moci, jenž se navíc nepojí s okamžikem smrti zůstavitele (tím méně s rozhodnutím o dědickém právu), nýbrž výlučně až s okamžikem právní moci usnesení, jímž je majetek vydáván. Právním důvodem nabytí podílu tak není smrt zůstavitele, ani postavení dědice, nýbrž samo usnesení o zastavení pozůstalostního řízení. Podle § 1114 o. z. platí, že rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu veřejné moci se vlastnického práva nabývá dnem, který je v něm určen. Není-li v rozhodnutí takový den určen, nabývá se vlastnického práva dnem právní moci rozhodnutí“ (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2024, sp. zn. 24 Cdo 1310/2023). Dle odvolacího soudu lze tyto závěry použít i na projednávanou věc.
14. Z obsahu spisu je zřejmé, že zůstavitel zemřel dne xxx. Usnesením ze dne 31.10.2022 bylo zahájeno řízení o pozůstalosti a k provedení úkonů v řízení o pozůstalosti po zůstaviteli byl jako soudní komisař pověřen Mgr. Nikola Slavík, notář v Praze. Dne 14.11.2022 se konalo předběžné šetření, o jehož průběhu byl sepsán protokol. K předběžnému šetření se dostavila pozůstalá bývalá manželka A. I., narozená xxx, která mimo jiné uvedla děti zůstavitele (I. I. B. H., E. I., M. I.); aktiva náležející do pozůstalosti (bod 10/ jiný majetek – autorská práva po otci E. I. – OSA, DILLIA, Intergram); pasiva náležející do pozůstalosti (náklady pohřbu – hradila A. I., faktura na částku 18 654 Kč, která souhlasila s tím, aby jí v případě, že bude řízení zastaveno dle § 154 z. ř. s., byl vydán majetek bez hodnoty, popř. majetek nepatrné hodnoty zanechaný zůstavitelem). Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, o.s. (dále jen „OSA“) v podání ze dne 18.11.2022

vedla, že zůstavitel byl OSA zastupován jako dědic 3/8 autorských majetkových práv po panu E. I., autorovi hudebních děl a zhudebněných textů. Ke dni úmrtí nenáleží zůstaviteli pohledávka z titulu autorských odměn. Na kontě dědice se nacházejí aktuálně prostředky ve výši 244,28 Kč. OSA v dědickém řízení neuplatňuje žádný závazek zůstavitele. Intergam (Nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, z. s.) v podání ze dne 22.11.2022 uvedla, že ke dni úmrtí neměl zůstavitel u společnosti Intergam konkrétní pohledávku ani závazek. DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z. s., v podání ze dne 22.11.2022 uvedla, že zůstavitel byl nositelem autorských majetkových práv ve výši 3/8 k dílu pana E. I. st. (xxx – xxx), který byl autorem hudby k divadelním hrám. Ke dni úmrtí zůstavitele není v DILIA deponován žádný autorský honorář vzniklý za užití díla E. I. st., který by se tak měl stát, vedle autorských majetkových práv, předmětem dědického řízení.

15. Usnesením ze dne 21.12.2022, č.j. 32 D 428/2022-42, soud prvního stupně v řízení ve věci pozůstalosti, pod výrokem I. majetek nepatrné hodnoty zemřelým zanechaný, tj. zejména: závod, který zůstavitel provozoval jako fyzická osoba podnikající podle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku, provozovaný pod obchodní firmou E. I., IČO: xxx se sídlem xxx xxx, xxx, k divadelním hrám, vydal A. I., narozené xxx, která se postarala o pohřeb, a řízení zastavil. Pod výrokem II. určil odměnu, hotové výdaje a DPH 21 % soudního komisaře Mgr. Nikoly Slavíka, notáře v Praze s tím, že odměnu je povinen soudnímu komisaři zaplatit stát Česká republika z rozpočtových prostředků Obvodního soudu pro Prahu 2, a to na účet vedený u Raiffeisenbank a.s., IČO: 49240901, číslo účtu xxx, v.s. xxx, a to nejpozději do 15 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení (výrok II.). K odůvodnění svého rozhodnutí soud prvního stupně uvedl, že v rámci šetření zjistil, že zůstavitel měl k datu úmrtí jen majetek ve výroku I. uvedený s tím, že autorská majetková práva se neoceňují, závod byl bez obvyklé ceny, a pohledávka ze Centrem sociálních služeb Praha 2 je ve výši 295 Kč. Vypravitel pohřbu vyslovil s nabytím tohoto majetku souhlas, a proto s odkazem na § 154 z. ř. s. rozhodl jak ve výroku I. uvedeno. Proti usnesení není odvolání přípustné. Usnesení nabylo právní moci dne 29.12.2022.
16. Odvolací soud předně konstatuje, že soud prvního stupně nepochybil, pokud řízení zastavil s odkazem na ust. § 103, §104 o. s. ř. pro překážku věci pravomocně rozhodnuté, neboť pozůstalostní řízení bylo pravomocně ukončeno dne 29.12.2022, kdy byl vypravitelce pohřbu, za jejího souhlasu (srov. II. ÚS 550/18), vydán majetek nepatrné hodnoty uvedený ve výroku I. předmětného usnesení. Návrh pozůstalé dcery ze dne 25.04.2025 není návrhem na dodatečné projednání dědictví, neboť v něm odvolatelka ani netvrdí, že se po právní moci usnesení ze dne 21.12.2022, č. j. 32 D 428/2022-42 objevil majetek, který tvoří aktivum/pasivum pozůstalosti. Pozůtalá dcera pouze uvedla, že usnesení ze dne 21.12.2022, č.j. 32 D 428/2022-42 je v rozporu s ust. § 154 odst. 1 věta za středníkem z. ř. s., neboť autorská práva nabývají pouze dědicové. Dále uvedla, že soud prvního stupně nezkoumal jejich hodnotu.
17. Odvolací soud proto uzavírá, že ve věci nevyšel najevo po 29.12.2022 nový majetek tvořící pozůstalost. Pozůstalostní řízení bylo usnesením ze dne 21.12.2022, č.j. 32 D 428/2022-42, pravomocně skončeno ke dni 29.12.2022, a pozůtalá dcera ve svém návrhu neoznačila žádný nově objevený majetek, který by bylo třeba v rámci pozůstalosti doprojedit ve smyslu § 192 z. ř. s.
18. Ohledně námitky stran závěru, že se nejedná v případě majetkových autorských práv dle výroku I. usnesení 21.12.2022, č.j. 32 D 428/2022-42, o majetek nepatrné hodnoty, odvolací soud dospěl k závěru, že soudní komisař při posuzování této otázky, vyšel z obsahu sdělení správců kolektivních systémů (OSA, DILIA, Itergram), kteří všichni uvedli, že zůstavitel nemá evidovanou žádnou pohledávku, ani závazek. DILIA uvedla, že není deponován žádný autorský honorář vzniklý za užití díla E. I. st. Z uvedeného lze uzavřít, že autorská majetková práva jsou majetkem, jehož „potenciál“ je odvislý na řadě okolností (např. zájmu o dílo), kdy soudní komisař neměl žádnou indicii, že by o autorská majetková práva byl na trhu zájem, pokud ta nepřináší žádný výnos. Proto jeho závěr o nepatrné ceně, je správný. Ostatně ani sama pozůtalá dcera, krom svého tvrzení o hodnotě majetkových autorských práv, nenabídla k jejich hodnotě žádný důkaz. Soudní komisař

Shodu s prvopisem potvrzuje V. K.

proto nepochybil, s ohledem na hospodárnost průběhu řízení, když řízení o pozůstalosti zastavil, neboť nebyl žádný důvod k jeho dalšímu pokračování.

- 19.Řízení o pozůstalosti může skončit 3 různými způsoby: projednáním pozůstalosti a rozhodnutím o dědictví dle § 185 z. ř. s., zastavením řízení dle § 153 či 154 z. ř. s., nebo likvidací pozůstalosti dle § 195 z. ř. s. Vypravitelka pohřbu proto nabyla mimo jiné vlastnické právo k 3/8 autorských majetkových práv po E. I., jako autora hudebních děl a zhudebněných textů; autorským majetkovým právům po E. I., jako výkonném umělci; k 3/8 autorských majetkových práv po E. I. st. (xxx – xxx), jako autora hudby k divadelním hrám. Dle § 1114 o. z. se jedná o právní důvod originárního nabytí vlastnického práva rozhodnutím orgánu veřejné moci. Právním důvodem nabytí autorských majetkových práv tak není smrt zůstavitele, ani postavení dědice, nýbrž samo usnesení o zastavení pozůstalostního řízení. Usnesení ze dne 21.12.2022, č.j. 32 D 428/2022-42 je tak dle § 26 odst. 2 autorského zákona ve spojení s § 1114 o. z. titulem pro zápis A. I., jakožto nabyvatelky autorských majetkových práv po zůstaviteli do příslušných evidencí kolektivních správců.
- 20.S odkazem na komentářovou literaturu odvolací soud uvádí, že postup podle § 154 se ovšem nepoužije ohledně majetku bez hodnoty či nepatrného majetku, o němž zákon stanoví, že k němu nabývají vlastnické právo jiné osoby (srov. znění § 154 odst. 1, in fine, část věty za středníkem). Zákon o zvláštních řízeních soudních má v této souvislosti na mysli hmotněprávní úpravu, konkrétně § 1667 o. z. Podle tohoto ustanovení nabývá pozůstalý manžel vlastnické právo k movitým věcem, které tvoří základní vybavení rodinné domácnosti, i když není dědicem. Odvolací soud proto konstatuje, že argumentace autorským zákonem tak není případná.
- 21.S ohledem na uvedené důvody odvolací soud postupoval podle § 219 o. s. ř. a napadené usnesení potvrdil jako věcně správné.
- 22.Výrok o nákladech odvolacího řízení vychází z ust. § 23 a ust. § 128 z. ř. s. ve spojení ust. § 132 z. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu soudu ČR za podmínek uvedených v ust. § 237 o. s. ř. Dovolání se podává prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2 nebo pověřeného soudního komisaře Mgr. Nikoly Slavíka, notáře v Praze, sídlem Na Moráni 1750/4, 128 00 Praha 2.

Praha 6. října 2025

Mgr. Olga Lenochová v. r.
předsedkyně senátu